

El **Solsonès** compta amb un ric i divers teixit associatiu que, en alguns casos, aporta dinamisme econòmic tot generant ocupació estable. Aquestes entitats —juntament amb les cooperatives com a empreses de gestió democràtica— es mouen en el camp de l'anomenada **Economia Social i Solidària (ESS)**. Es tracta d'una fórmula alternativa al sistema econòmic basat en el màxim benefici i que posa la persona al centre. El naixement de noves iniciatives de l'ESS a la comarca i l'interès creixent per a les alternatives a les grans empreses capitalistes han empès l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central i el programa Actua a editar aquesta guia. Tots dos projectes treballen per a la promoció i acompanyament d'aquest tipus d'iniciatives.

Promou i finança:

Amb el finançament de:

ACTUA
FEM COSES AL BAIX
SOLSONÈS I RODALIES

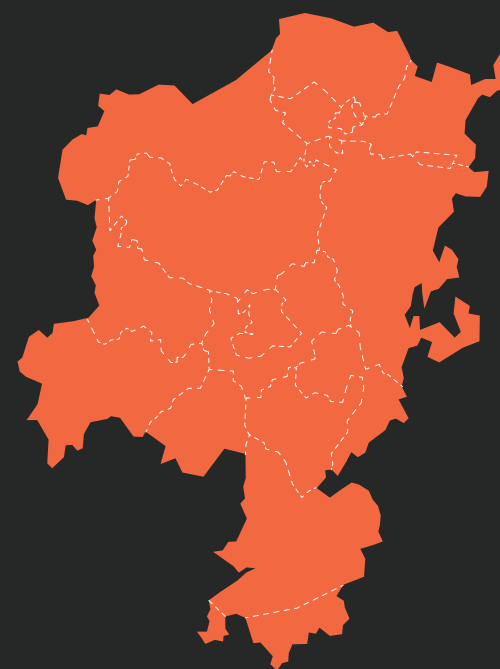
L'ARADA
CREATIVITAT
SOCIAL

e/s economia
social

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EMPLEO
Y SEGURIDAD SOCIAL

Iniciatives de l'Economia Social i Solidària al Solsonès

➔ Edició 2022

Economia Social i Solidària

L'economia social i solidària és aquella economia que prioritza la satisfacció de les necessitats de les persones. És l'economia que es mou més enllà del benefici econòmic i que és l'única capaç de donar oportunitats als col·lectius més desafavorits. És l'economia que es gestiona democràticament i que és propietat i liderada per les mateixes persones, que com a treballadors i treballadores en el seu dia a dia s'empoderen a través de la implicació en les decisions i accions de la pròpia vida i de l'economia, beneficiant l'entorn local i el territori. L'economia social i solidària (ESS) proposa i realitza l'economia al servei

de les persones a partir d'uns intercanvis econòmics, socials i mediambientals que repercuteixen positivament sobre el territori on es desenvolupen les activitats (arrelament). Es construeix de forma col·lectiva i accessible a través de l'aprofundiment democràtic en l'organització i la presa de decisions (autogestió, transparència i horitzontalitat). Allò que genera ha de servir per a la comunitat-societat de la qual forma part a partir de criteris de responsabilitat social; enfortint les economies locals (intercooperació), el treball digne (equitat social, feminisme) i la cohesió social (inclusió social, apoderament), i criteris mediambientals que tinguin en compte la gestió i la cura del medi ambient de forma integral, sostenible i a llarg plaç.

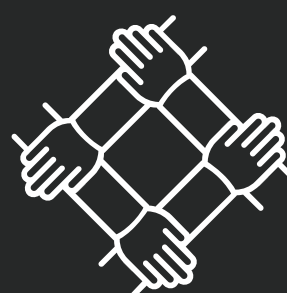
Principis de l'Economia Social i Solidària

Democràcia Inclusió social Autogestió
No-lucrativitat Treball digne
Comerç just Equitat Acció comunitària
Consum conscient Arrelament Cooperació
Interès col·lectiu Compromís
Transparència Activisme Sostenibilitat Equitat salarial
Feminisme i cures Coneixement compartit i col·lectiu Horitzontalitat

Projectes d'ESS

Parlem de projectes associatius, cooperatius, de xarxes d'intercanvis, de sistemes de gestió comunal, de governança i gestió col·lectiva de propietats i béns públics. Projectes on la propietat i la gestió és col·lectiva i que es basen en l'assemblearisme i el principi d'una persona un vot. Projectes on la finalitat és la millora social, ambiental i col·lectiva, cercant minvar les relacions de desigualtat, tant locals com del nord-sud.

Hi podem trobar empreses d'inserció, cooperatives d'iniciativa social, associacions i fundacions, societats laborals, iniciatives que promouen el comerç just, mutualitats de previsió social, models de finances ètiques i solidàries, grups d'autogestió comunitària, mercats d'intercanvi o bancs del temps.

Cooperativisme

Principis

- 1r Principi: **Participació voluntària i oberta**
- 2n Principi: **Gestió democràtica**
- 3r Principi: **Participació econòmica dels socis**
- 4t Principi: **Autonomia i independència**
- 5è Principi: **Educació, formació i informació**
- 6è Principi: **Cooperació entre cooperatives**
- 7è Principi: **Interès per la comunitat**

Tipus de cooperatives

- Cooperatives **agràries**
- Cooperatives **de serveis**
- Cooperatives **de treball associat**
- Cooperatives **de consumidors i usuaris**
- Cooperatives **d'habitatges**
- Cooperatives **de crèdit**
- Cooperatives **d'assegurances**
- Cooperatives **sanitàries**
- Cooperatives **d'ensenyament**
- Cooperatives **marítimes**
- Cooperatives **integrals**
- Cooperatives **rurals**

L'Economia Social i Solidària al Solsonès

L'Economia Social i Solidària (ESS) es troba en un moment de creixement i arrelament a Catalunya, un context que al Solsonès també s'ha plasmat en el naixement d'iniciatives que s'organitzen sota els seus principis. Nous projectes per a un model que s'aparta de la lògica del mercat en una comarca que precisament no es caracteritza pas per tenir un passat cooperatiu arrelat al territori —sí que té, per exemple, un ric llegat en entitats de caràcter social, algunes de les quals compten amb una llarga trajectòria i arrelament.

Actualment a la comarca compta amb 34 iniciatives socioeconòmiques col·lectives que prioritzen la satisfacció de les necessitats de les persones per damunt del lucre.

Al Solsonès, doncs, hi trobem cooperatives de treball, empreses en les quals les persones i el valor del treball estan per damunt del capital aportat, i on els treballadors en són al mateix temps propietaris i gestors. Algunes d'elles són de recent creació: persones de diferents àmbits i perfils professionals que han optat per la fórmula cooperativa com a generadora de treball estable.

Donat el pes rellevant del sector agrari i ramader en el si de l'economia comarcal, hi ha un seguit de cooperatives que produeixen, elaboren i comercialitzen aliments de qualitat. Aquestes poden estar organitzades com a cooperatives agràries, però també de treball o, recentment, experiències pioneres arreu de Catalunya i sorgides a la comarca: **les cooperatives rurals**. Es tracta d'un nou model que entén la promoció rural de manera transversal i, juntament amb la funció agrària, inclou activitats de consum, treball associat o serveis als socis.

Al costat de la forma cooperativa hi trobem les entitats —siguin associacions o fundacions— que formen part de l'anomenada **Economia Social i Solidària**, la majoria sorgides de la detecció de necessitats socials i algunes amb una llarga trajectòria i arrelament al Solsonès. **Situen la persona al centre i actuen sense ànim de lucre, amb un gran compromís amb la comunitat.**

Amb aquest dossier hem volgut visibilitzar els diferents projectes d'economia social de la comarca. Honestament, demanem disculpes si ens n'hem descuidat algun per desconeixement. Si és així, us demanem que ens ho feu saber: serà molt benvingut en properes iniciatives de promoció de l'Economia Social i Solidària.

Confederació de Cooperatives de Catalunya
cooperativescatalunya.coop

Associació de Municipis per l'Economia Social i Solidària
xmess.cat

Federació de cooperatives de Treball de Catalunya
cooperativest treball.coop

Nexe. Quaderns d'Autogestió i Economia Cooperativa
nexe.coop

Programa Aracoop
aracoop.coop

Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central
coopcatcentral.cat

XES - Xarxa d'Economia Solidària
xes.cat

ACTUA
actua.larada.net/economia-social

Pam a Pam
pamapam.org

Coop57, Serveis Financers Ètics i Solidaris
coop57.coop

Espais de suport i divulgació de l'ESS

Llistat d'iniciatives

SERVEIS A LES PERSONES

- Associació Amisol**
amisol.cat | amisol@amisol.cat
- Associació Fènix d'ajuda i suport contra el càncer**
associaciofenix.cat | fenixsolsones@gmail.com
- Associació GIGa**
neurogiga.org | info@neurogiga.org
- Caritas Arxiprestal Solsona – Morunys**
caritasarxiprestalsolsona.cat | caritas.solsona@gmail.com
- Creu roja El Solsonès**
@creurojasolsones
- Fundació Volem Feina**
volemfeina.org | volemfeina@volemfeina.org
- Sol del Solsonès**
soldelsolsones.org | soldelsolsones@yahoo.es

PRODUCTE LOCAL I PAGESIA

- Biolordcoop, SCCL**
biolord.cat | info@biolord.cat
- Sant Petrus Madrona, SCCL**
jordivalero56@gmail.com

SERVEIS PROFESSIONALS

- Lluerna Arquitectura, SCCL**
lluernaarquitectura.cat | estudi@lluernaarquitectura.cat
- Klaab, SCCL - fabricació digital**
(tall i gravat, fresat, disseny i impressió 3D, etc)
klaab.cat | hola@klaab.cat

SERVEIS TURÍSTICS

- Cooperativa de dinamització turística Voliats, SCCL**
solsonaexperience.com | info@solsonaexperience.com
- Patronat de la Vall de Iord**
lavalldelord.com | info@lavalldelord.com

DESENVOLUPAMENT LOCAL

- Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (ARCA)**
desenvolupamentrural.cat | administracio@arca-dr.cat
- Empresaris del Solsonès**
empresarissolsones.com | info@empresarissolsones.com
- L'ARADA, Creativitat Social, SCCL**
larada.coop | info@larada.coop
- Raiels, SCCL**
raiels.cat | raiels@raiels.cat
- Territori de Masies Coop, SCCL**
territoridemasies.cat | informacio@territoridemasies.cat

EDUCACIÓ I LLEURE

- Associació d'Activitats de Lleure Ekinoci de Joval**
canjoval.com | eva@canjoval.com
- Associació l'Afrau de serveis educatius, culturals, sociolaborals i lleure**
associaciolafrau@gmail.com
- ATIC Taller Musical**
atictallermusical.com | aticescola@gmail.com
- CRUC - Coordinadora Rural de Catalunya**
cruc.info | cruc@cruc.info
- Eduk - Formació docent**
eduk.cat | info@eduk.cat
- El rebombori - Coeducació rural**
rebombori.associacio@gmail.com
- Espai Somins - Eines per l'autoconeixement**
@espaisomins
- ETFEM - Equip de Tecnificació i Formació en Esports de Muntanya**
etfem.cat | coordinacio@etfem.cat
- Sàmara Natura - Educació ambiental**
samara.cat | samara@samara.cat

METAL·LÚRGIA

- Tallers CBG, SCCL**
tallerescbgpinell@yahoo.es

CONSTRUCCIÓ

- Constructora de Solsona, SCCL**
constructoradesolsona.cat | constructora@constructoradesolsona.cat

SERVEIS BÀSICS

- Associació Font Llumà (gestió de l'aigua)**
associaciofontlluma@gmail.com

COMERÇ

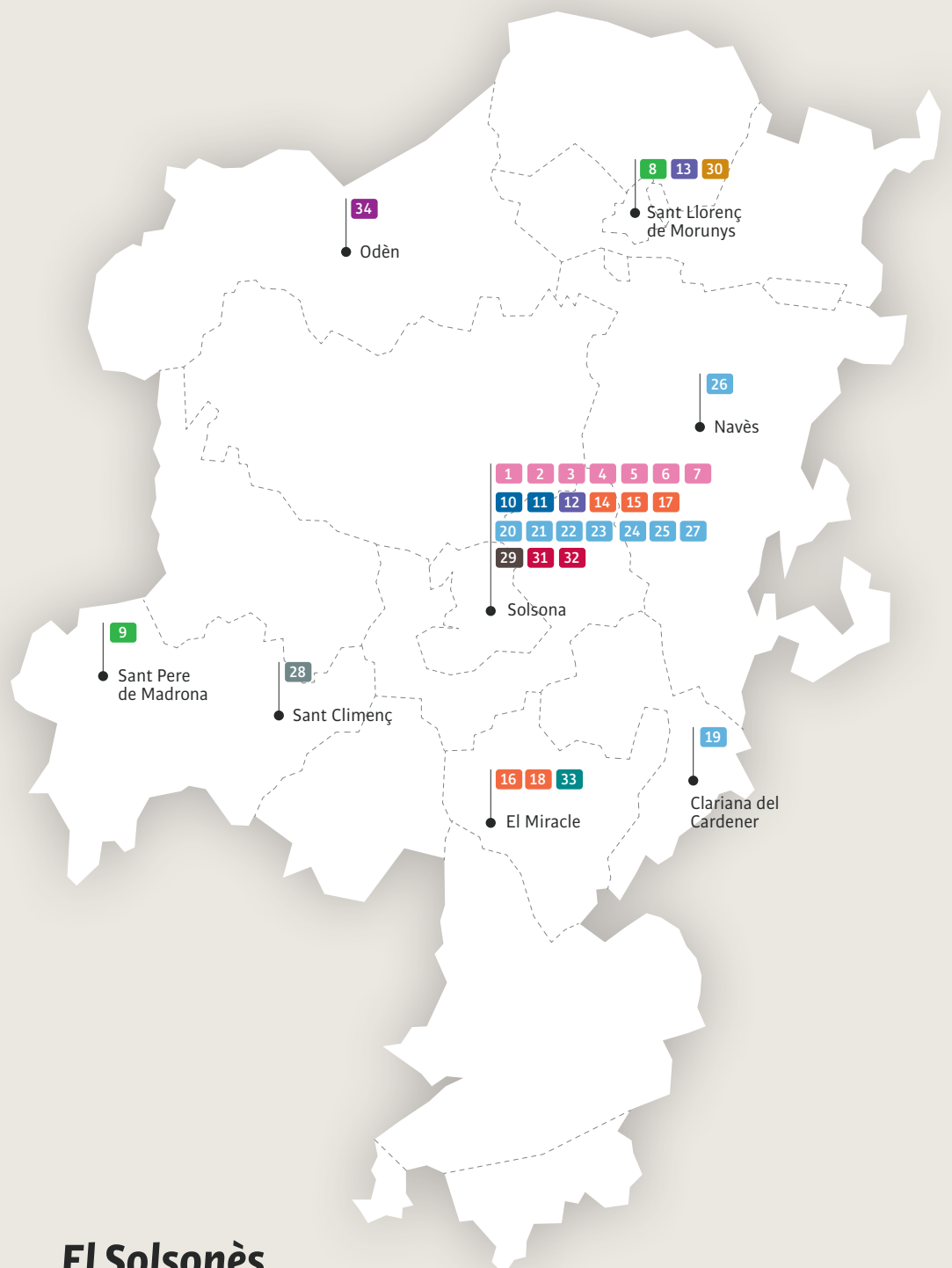
- Molsa - Toleràncies**
molsa.bio | info@tolerancies.cat
- Ubic Solsona**
solsonacomercial.com

CULTURA

- Fundació Espurnes Barroques - Música i Experiències al Territori Barroc**
espurnesbarroques.cat | info@espurnesbarroques.cat

ALTRES

- Zoo del Pirineu**
zoodelpirineu.com | zoo@pirineu@gmail.com

El Solsonès